

?Una torrada a la llengua

«Es fa difícil posar-se a debatre sobre l'estat de salut d'una llengua, si la mirada crítica que ho observa ha reduït el català a un simple instrument polític»

Un 14,6% de share. 350.000 espectadors. Segon programa de televisió més vist diumenge passat. És *Llenguaferts*, l'últim "30 minuts" emès per TV3. Un programa que abans d'emetre's ja havia rebut sentència. Per una banda, els qui estaven convençuts que el reportatge demostraria, per fi, la mala salut del català en tots els àmbits. I per l'altra, els qui havien decidit que era una nova mostra de propaganda independentista pagada amb diners públics. Així, diversos líders polítics i mediàtics van fer saber públicament abans, durant i després de l'emissió del 30 minuts que era una vergonya que la televisió pública fomentés una (altra) gran conxorxa identitària.

Només faltava extreure, fora de context, la declaració d'Àlex Hinojo, un dels principals pilars de la Viquipèdia, la molt eficient versió en català de la Wikipedia. De la seva contribució al programa en va quedar la frase perfectament manipulable "jo li vull parlar a la torradora en català". No cal esforçar-s'hi gaire per entendre que Hinojo, en la línia del que sempre ha fet l'activisme lingüístic d'aquest país, reclamava una normalització i presència del català en els mateixos àmbits que les llengües que tenen un estat que els empara i defensa. És a dir: llengua administrativa, llengua científica, llengua mediàtica, llengua econòmica, llengua tecnològica. Llengua a l'escola, llengua al bar, llengua dels dibuixos animats, llengua de les sèries. I és clar, la llengua que les grans multinacionals (Apple, Google, Huawei) escullen per posar en marxa els seus serveis, també del control de veu a l'internet de les coses.

Des de fa temps, especialment per a TV3, és impossible obrir un debat que tingui a veure amb la llengua catalana o amb determinats trets culturals propis de Catalunya sense rebre la crítica desmesurada de televisió adoctrinadora. I el problema que té aquest apriorisme de broc gros és que impedeix la crítica constructiva. Per exemple, per dir que potser al 30 minuts de diumenge li sobrava opinió i li faltava dada per suportar-la. Però certament, es fa difícil posar-se a debatre sobre l'estat de salut d'una llengua, si la mirada crítica que ho observa ha reduït el català a un simple instrument polític. D'acord, la llengua (no el català, qualsevol llengua) té a veure amb la identitat. Però no és només identitat.

Un company periodista que tenia un càrrec transcendent en un dels diaris més influents d'Espanya em va explicar fa uns quants anys una escena que explica molt bé el que ha passat amb el debat lingüístic. Resulta que, a les portes de l'estiu de fa uns quants anys, se li va acudir preguntar des del despatx del director d'aquell com aconseguirien frenar la caiguda de vendes que es produeix sempre durant aquells mesos. El director va respondre que aquell estiu havien decidit deixar de banda les típiques promocions col·leccionables com ara *La mejor batería de cocina del mundo* o *Las 20 pelis que tienes que ver*. A canvi, va dir, salvarien les vendes de l'estiu destapant *La grave persecución del castellano en Cataluña*. És a dir: crear un conflicte lingüístic per a poder vendre diaris.

D'això ja en fa molts anys. I efectivament, durant aquell estiu, aquell diari va començar a treure notícies sobre l'opressió contra els castellano-parlants a Catalunya. Va tenir tant èxit que han seguit fent-ho fins i tot després d'aquell director. I la línia mestra l'han replicat altres diaris, altres opinadors, líders polítics i finalment, ha acabat arribant a determinades capes de la població catalana.

Continuem perpètuament en aquell estiu. Conflictologia per fascicles col·leccionables. I en aquests moments queden molt pocs temes de debat a Catalunya que no siguin susceptibles de rebre l'etiqueta d'"identitari" o "supremacista". I el cercle continua estrenyent-se.